

ГРАД СКОПЈЕ

ПЛАН ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ
2019 - 2021

Септември, 2019 година

СОДРЖИНА

ВОВЕД	3
ПРЕДИЗВИЦИ ЗА ВЕЛОСИПЕДСКИ СООБРАЌАЈ	3
СОСТОЈБА И ПОТЕНЦИЈАЛ ЗА ПОРАСТ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ	8
ВИЗИЈА, МИСИЈА И ЦЕЛИ НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИ СООБРАЌАЈ	13
ВИЗИЈА НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ	13
МИСИЈА НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ	13
ЦЕЛИ НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ.....	13
ПАТОКАЗ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ	14
ОБЛАСТ 1: ПРОМЕНА НА ОДНЕСУВАЊЕ	14
ОБЛАСТ 2: ПРИЈАТЕЛСКА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ВОЗЕЊЕ ВЕЛОСИПЕД.....	15
ОБЛАСТ 3: МУЛТИМОДАЛНОСТ И ИНТЕЛИГЕНТНИ ТРАНСПОРТНИ СИСТЕМИ (ИТС)	17
ОБЛАСТ 4: ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ВОЗЕЊЕ ВЕЛОСИПЕД	17
ОБЛАСТ 5: ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА ЗА УПРАВУВАЊЕ И ДЕЛУВАЊЕ	18
ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА, МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ	19
ПРИЛОЗИ	20
ПРИЛОГ 1: АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА МЕРКИТЕ ОД ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ ВО СКОПЈЕ	20

ВОВЕД

Велосипедот е превозно средство кое не испушта штетни гасови, кое зафаќа многу мал простор и кое е енергетски поефикасно во споредба со другите превозни средства. Истражувањата за мобилност покажуваат дека најголем дел од патувањата во урбани средини се пократки од 5 км. Во германските градови околу 66 % од вкупните патувањата се пократки од 5, додека во полските градови патувањата до 5 км достигнуваат и до 80% од вкупниот број на патувања¹. Патувањата со должина до 5 км се сметаат како најсоодветни за користење на велосипед бидејќи патувањето од врата до врата во споредба со другите начини на транспорт е најбрзо со велосипед. Ако се земе во предвид и дека во градските средини просторот е ограничен ресурс, токму кај патувањата до 5 км треба да се бара потенцијалот за пораст на употребата на велосипед како начин на транспорт.

Во последните две декади, возењето велосипед стана повторно популарно, а неговите здравствени, еколошки, економски и транспортни придобивки се повеќе и повеќе сфатени и прифатени. Овој план има за цел го унапреди велосипедскиот сообраќај. За таа цел е дефиниран патоказ за унапредување на велосипедскиот сообраќај којшто се состои од мерки кои треба да се преземат во 5 клучни области.

ПРЕДИЗВИЦИ ЗА ВЕЛОСИПЕДСКИ СООБРАЌАЈ

Европска и глобална агенда за возење велосипед

Во стратегијата на Европската комисија „Европа 2020“ поставена е цел за намалување на емисиите на стакленички гасови (Greenhouse gas emissions) за 20% до 2020 година споредено со 1990 година. Оваа цел подоцна беше надградена со намалување на емисиите на стакленички гасови (Greenhouse gas emissions) за 40% до 2030 година. Во белата книга за транспорт од 2011 година на ЕУ, е поставена цел за намалување на емисиите на стакленички гасови од транспортот за 60% до 2050 година. Во овој момент, ЕУ е сеуште далеку од постигнување на овие цели. Транспортот е најголем сектор кој е одговорен за околу 25 % од вкупните стакленички гасови.

Европската комисија работи на интегрирање на возењето на велосипед во политиките за мултимодален транспорт² преку:

- Зајакнување на аспектите на возењето на велосипед во рамки на тековните иницијативи како што се CIVITAS и Европската недела на мобилност;
- Посветување на поголемо внимание на зголемување на безбедноста во сообраќајот на патиштата поврзана со возењето велосипед;

¹ <https://tu-dresden.de/bu/verkehr/ivs/ressourcen/dateien/meetbike/surveyresultsgdansk?lang=en>

² https://ec.europa.eu/transport/themes/clean-transport-urban-transport/cycling_en

- Поголемо вклучување на релевантните владини организации и засегнати страни преку воспоставен контакт за возење на велосипед во одделот за мобилност и транспорт (DG-MOVE) на Европската комисија; и
- Зајакнување на транспортната статистика која се однесува на возењето велосипед.

Од страна на Европските министри за транспорт на состанокот одржан 07.10.2015 година во Луксембург е донесена Декларација за возење на велосипед како начин за транспорт кој е пријателски за климата со која Европските министри и државните секретари за транспорт се обврзаа да го промовираат возењето велосипед како ефикасен начин на транспорт и како начин на транспорт кој е пријателски за климата³. Согласно оваа декларација, Министрите и државните секретари за транспорт меѓу другото ќе ги поддржуваат иницијативите од регионалните, градските и локалните власти да го вклучат возењето велосипед во регионалните, градските и локалните проекти како ефикасен начин на транспорт и како активност за рекреација.

Во стратегијата на ЕУ за возење велосипед⁴ подготвена од Европската велосипедска федерација во 2017 година, дадени се препораки за постигнување на зелен раст и ефективен систем за мобилност до 2030 година. Во стратегијата се формулирани четири главни цели кои се очекува да се постигнат до 2030 година:

- Зголемување на користењето на велосипедот за 50 % во просек низ цела ЕУ;
- Преполовување на стапката на загинати и сериозно повредени велосипедисти на извозен километар;
- Инвестирање 3 милијарди евра за возење велосипед во периодот од 2021 – 27 година и 6 милијарди евра во периодот 2028 – 34 година; и
- На квалитативно ниво, велосипедот ќе се третира како рамноправен начин на транспорт во системот за мобилност.

На глобално ниво во последните неколку години во центарот на вниманието се 17-те цели за одржлив развој објавени од ООН. Иако ниту една од целите за одржлив развој не се однесува директно на транспортот, велосипедскиот сообраќај може да допринесе за постигнување на 11 од 17 цели. Исто така на глобално ниво релевантна е новата урбана агенда која ги поставува глобалните стандарди за одржлив урбан развој. Велосипедскиот сообраќај има директна врска со точките на агендата кои се однесуваат на креирање на подобри јавни простори, подобри градови за живеење и безбедност во сообраќајот.

³ <http://www.eu2015lu.eu/en/actualites/communiqués/2015/10/07-info-transports-declaration-velo/07-Info-Transport-Declaration-of-Luxembourg-on-Cycling-as-a-climate-friendly-Transport-Mode---2015-10-06.pdf>

⁴ https://ecf.com/sites/ecf.com/files/EUCS_full_doc_small_file.pdf

Национална и регионална агенда за возење велосипед

Активности за решавање на слабостите во транспортниот сектор на регионално и национално ниво се дефинирани во Националната транспортна стратегија (НТС) на Република Македонија. Министерството за транспорт и врски работи на втората Национална транспортна стратегија која е продолжение на претходната НТС усвоена во 2007 година од страна на Владата на Република Македонија. Врз основа на Белата книга на ЕУ за транспорт, ревидираната НТС ја зема предвид транспортната политика на ЕУ во однос на основната и сеопфатна транспортна мрежа, како и транспортната политика наведена од СЕЕТО.

Согласно предлог текстот на национална транспортна стратегија 2018 – 2030⁵, главните цели на Национална транспортна стратегија се:

- Да се осигура економска одржливост во развојот, управувањето и одржувањето на транспортните системи;
- Да се подобри безбедноста во сообраќајот;
- Да се развие мултимодалниот транспорт;
- Да се подобри одржливоста на животната средина; и
- Изградба на инфраструктура согласно европските стандарди како дел од единствениот транспортен систем во регионот.

Овие главни цели се преточени во посебни цели за секој вид на транспорт и понатаму се разработени во конкретни 132 активности што се планирани за реализација до 2030 година.

Визијата на НТС 2018 – 2030 е до 2030 година е: „Македонскиот национален транспортен систем ќе се состои од интегриран патен, железнички, воздушен и езерски / пристаништен и урбан транспорт, ефикасно регулиран со одржлива транспортна политика. Националните транспортни мрежи целосно меѓусебно ќе се поврзат со урбаните транспортни системи користејќи технологии на интелегентни транспортни системи за да се обезбедат интермодални системи што го овозможуваат и го оптимизираат трансферот меѓу начините на транспорт. Националните и урбаните мрежи ќе се планираат, ќе се изградат, ќе се управуваат, ќе работат и ќе се одржуваат според меѓународните стандарди и најдобрите практики и во согласност со националните правила и прописи целосно усогласени со упатствата и директивите на ЕУ“

Велосипедскиот сообраќај е индиректно опфатен во мерките за еколошки транспорт, ефикасен урбан транспорт и промовирање на мултимодален транспорт.

⁵ <http://mtc.gov.mk/predlog-nacionalna-transportna-strategija-2018-2030>

Локална агенда за возење велосипед

На локално ниво постојат три главни стратешки документи кои директно или индиректно го опфаќаат велосипедскиот сообраќај и тоа:

- План за одржлив урбан транспорт (ПОУТ) на градот Скопје⁶, изработен во рамките на проектот „Тестирање на иновативни стратегии за чист урбан транспорт во историските Европски градови“ познат како „RENAISSANCE“, финансиран од седмата Европска рамковна програма. Планот е усвоен од Советот на Град Скопје во 2011 година.
- Основен план за употреба на велосипеди во Скопје, изработен во 2004 година во рамките на проектот „Зајакнување на капацитетот на Министерството за животна средина“ финансиран од ЕУ.
- Акциски план за унапредување на велосипедските патеки 2014 – 2017, изработен од интерна работна група за унапредување на велосипедскиот сообраќај во Град Скопје во 2014 година.

Генералната цел на ПОУТ е градот Скопје да го трансформира постојниот транспортен систем во систем кој ќе ги поддржува потребите на општеството на економски, социјален и еколошки план, притоа минимизирајќи ги несаканите влијанија врз животната средина и општеството. Една од осумте групи на мерки кои се предвидени во ПОУТ е мерката за унапредување на велосипедскиот сообраќај со која е предвидено преземање на 24 активности за нејзино целосно реализирање.

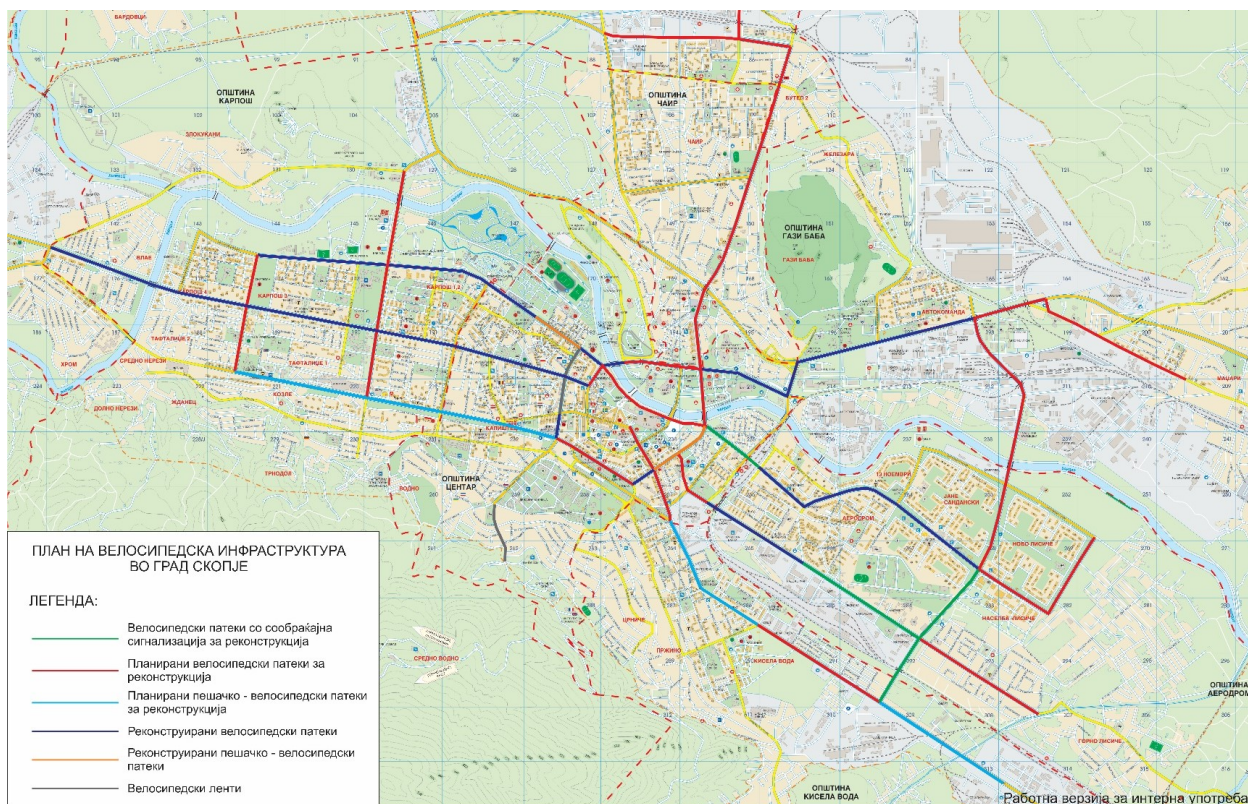
Визијата на Основниот план за употреба на велосипеди во Скопје е создавање на безбедна, комфортна и пријателска средина за употреба на велосипеди, која ќе ги охрабри луѓето од сите возрасти да го користат велосипедот за транспорт во секојдневниот живот. Основната цел е да се воспостави систем на критериуми и мерки како основа на генералниот концепт на велосипедските патеки во Скопје кој ќе биде разработуван и надградуван на повеќе нивоа и од страна на поголем број на субјекти, а ќе се базира на идентификација на проблемите, утврдување на можностите и воспоставување на сет од мерки за подобрување на состојбата. Во планот се разгледувани 5 делници на ниво на идеен концепт и тоа:

- Бул. 8 Септември
- Бул. Кузман Јосифовски – Питу
- Ул. Рузвелтова
- Бул. Климент Охридски и
- Ул. Даме Груев со крак по 11 Октомври.

⁶ <http://www.skopje.gov.mk/Uploads/SUMP%20Skopje%2014%2004%202013.pdf>

Од горенаведените делници, Бул. Кузман Јосифовски – Питу е избрана како пилот делница при што истата е детално разработена во планот.

Во текот на 2014 година е отпочнат проектот „Скопје – вело град“ чија што основна цел е подобрување на условите за возење на велосипед во Скопје. Со проектот беа дефинирани 4 главни рути и 7 конектори на кои треба да се унапредат условите за возење на велосипед. Воглавно, активностите за подобрување на условите за возење на велосипед опфаќаат: обезбедување на површини за возење на велосипед, реконструкција на површините за возење на велосипед, обезбедување на рампи за глатко возење на велосипед, отстранување на пречки од површините за возење велосипед итн.

Слика 1: Мапа на рути и конектори опфатени со проектот „Скопје – вело град“

Придобивки од возење велосипед

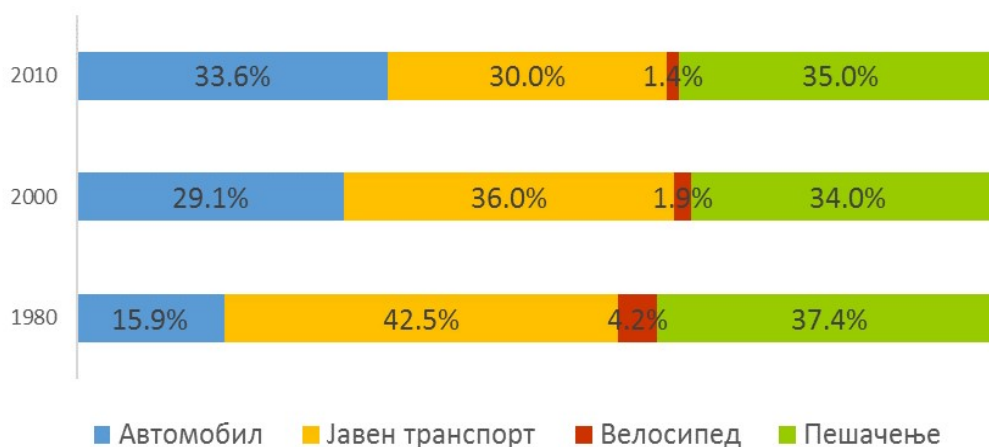
Неколку студии покажале дека возењето велосипед е многу ефикасен начин на транспорт. Додека точните бројки варираат поради локалните услови и користените различни методологии, сите извештаи говорат дека придобивките од возењето на велосипед во различни области како што се јавното здравје, намалување на сообраќаен метеж или избегнување на емисии на штетни гасови во голема мера ги надминуваат трошоците за изградба на нова велосипедска инфраструктура, кои се пониски отколку кај другите начини на транспорт.

Студијата која се однесува на транзицијата на транспортот во Копенхаген⁷ во која се споредени трошоците на автомобилите и велосипедите покажала дека автомобилите имаат поголемо негативно влијание врз економијата од велосипедите. Ако трошоците за општеството и трошоците за физичките лица се додадат заедно, влијанието на автомобилот изнесува 0,50 евра по километар додека влијанието на велосипедот изнесува 0,08 евра по километар. Оваа студија исто така покажала дека ако се разгледуваат само трошоците за општеството, еден километар со автомобил чини 0,15 евра додека општеството заработува 0,16 евра со секој извозен километар со велосипед.

СОСТОЈБА И ПОТЕНЦИЈАЛ ЗА ПОРАСТ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ

Моментална состојба со велосипедскиот сообраќај во Скопје

Според студијата за сообраќајниот систем во Скопје од 2011 година, во 2010 година само 1.4 % од вкупниот број на патувања се реализирани со велосипед што претставува намалување во однос на 2000 година кога 1.9 % од вкупниот број на патувања се реализирале со велосипед и во однос на 1981 година кога 4.2% од вкупниот број на патувања се реализирале со велосипед.

Дијаграм 1: Еволуција на модална распределба на патувања⁸

Велосипедската мрежа во Скопје се состои од неколку типови на површини за возење на велосипед кои се дадени во табела 1.

⁷http://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/pdf/transport_transitions_in_copenhagen_418na1_en.pdf

⁸ Податоци од: Студија за сообраќајниот систем во градот Скопје; IDOM, 2011 Студија за сообраќајот во Скопје, INPUMA, 2000; Студија за развој на системот за јавен градски превоз до 2000 година, Југословенски институт за урбанизам, 1981

Табела 1: Постојна велосипедска мрежа во Скопје

Тип на површина	Должина (km)	Сообраќаен знак
Комбинирани (споделени) површини за пешаци и велосипедисти	11.85	
Поделени патеки за пешаци и велосипедисти	45.50	
Велосипедски патеки	9.96	
Велосипедски ленти	4.96	
Пријателски улици за возење велосипед (зона 30 и зона на смирен сообраќај)	3.15	
Вкупно	75.42	

Покрај горенаведените, во Скопје постои и посебна површина за возење на велосипед која се протега по должина на реката Вардар во должина од околу 11.3 километри десна страна и 9.5 километри лева страна позната како „рекреативна ролерско – велосипедска патека“. Оваа патека е со ширина од 4 метри и ги има сите predispositions да стане велосипедски пат⁹ кој ќе биде рбетот на велосипедската мрежа во Скопје. Доколку се земе во предвид и оваа површина која се користи за возење велосипед тогаш вкупната должината на велосипедската мрежа во Скопје изнесува 96.22 километри.

⁹ Велосипедски пат (велопат) е површина која е исклучиво наменета за возење велосипед кој обезбедува високо квалитетно функционално поврзување на градови, предградија, населени места, резиденцијални области и главни комерцијални објекти, EU CHIPS Project.

Слика 2: Рекреативна ролерско – велосипедска патека од десната страна на кејот на реката Вардар

Во периодот од 2010 – 2018 година на подрачјето на Секторот за внатрешни работи – Скопје се случиле вкупно 1759 сообраќајни незгоди со инволвирани велосипедисти од кои 13 биле со смртни последици, 184 биле со тешки телесни повреди, 1126 со телесни повреди и 436 само со материјална штета. Гледано на годишно ниво во истиот период во просек се случувале 195,4 сообраќајни незгоди со инволвирани велосипедисти од кои во просек 1,4 биле со смртни последици, 20,4 биле со тешки телесни повреди, 125,1 биле со телесни повреди и 48,4 биле со само со материјална штета. Трендот на случување на сообраќајни незгоди со инволвирани велосипедисти по години според последици е прикажан на дијаграм 2. Од истиот може да се забележи дека во периодот од 2010 до 2018 година најголем број на сообраќајни незгоди со инволвирани велосипедисти се случиле во 2013 година, додека пак веќе следната 2014 година била година во која се случиле најмалку сообраќајни незгоди со инволвирани велосипедисти. Исто така може да се забележи дека во 2014 и 2018 година не се случила ниту една сообраќајна незгода која резултирала со смртни последици, додека најголем број на сообраќајни незгоди со смртни последици се случиле во 2016 година каде загинале 3 велосипедисти.

Дијаграм 2: Број на сообраќајни незгоди со инволвирани велосипедисти по години според последици¹⁰

Потенцијал за пораст на возењето велосипед

Со површина од околу 8790 хектари, должина од 22 километри и ширина од 9 километри, рамнински терен со благи наклони од 0,1 до 0,7 степени, просечна максимална температура од 3 до 30 степени, 4 до 32 дена со снег и околу 30 дена со мраз како и со најголема средна брзина на ветер од околу 4.2 метри во секунда, Скопје може да се вброи во редот на градовите со голем број на погодности за возење на велосипед. Со вакви поволни географски и климатски услови Скопје има голем потенцијал да стане вистински град за велосипедисти. Истиот треба да се бара во патувањата до 5 км со оглед на фактот дека во урбаните средини овие патувања го претставуваат најголемиот дел од вкупните патувања, додека патувањето од врата до врата во споредба со другите начини на транспорт е најбрзо со велосипед .

Инаку Скопје има не така далечна историја на велосипедска култура и масовно користење на велосипедот како средство за транспорт и рекреација. За тоа говорат објавените фотографии во книгата „Скопје/Skopje 1963“ во издание на тогашната Агенција за фото документација од Загреб (Слика 4) и краткометражниот филмски колаж „СКОПЈЕ

¹⁰ Податоци од: СВР Скопје - Единица за безбедност во сообраќајот - Одделение за увиди на сообраќајни незгоди, Јули 2019 година

СОНУВА“ изработен од Дина Дума по повод одбележување на 55 годишнината од катастрофалниот земјотрес кој го погоди Скопје (Слика 4).

Слика 3: Велосипеди во Скопје во периодот пред земјотресот¹¹

Слика 4: Велосипедски сообраќај во Скопје во периодот пред земјотресот¹²

¹¹ Извор: Книга „Скопје/Скопје 1963“ во издание на тогашната Агенција за фото документација од Загреб

¹² Извор: Кадри од краткотражниот филмски колаж „СКОПЈЕ СОНУВА“ изработен од Дина Дума

ВИЗИЈА, МИСИЈА И ЦЕЛИ НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИ СООБРАЌАЈ

ВИЗИЈА НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ

Визијата на овој план е трансформација на Скопје во пријателски град за возење велосипед и со тоа да се придонесе Скопје да стане град кој ќе биде пријатен за живеење, пристапен, паметен, одржлив, со безбеден сообраќај, со квалитетна животна средина и со здрави и активни граѓани.

МИСИЈА НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ

Мисијата на овој план е создавање на услови за безбедно, комфортно, доверливо и ефикасно користење на велосипедот на целата своја територија и поттикнување на возењето велосипед како начин за транспорт и рекреација во кое граѓаните ќе уживаат.

ЦЕЛИ НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ

Главни цели на овој план за унапредување на велосипедскиот сообраќај се следните:

1. Зголемување на должината на велосипедската мрежа за најмалку 50 % до 2021 во однос на 2018 година.
2. Зголемување на патувањата со велосипед во однос на вкупниот број на патувања така што до 2021 година 5% од вкупниот број на патувања ќе бидат реализирани со велосипед.
3. Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти на 0 (нула) до 2021 година.
4. Намалување на уделот од сообраќајот во емисиите на CO₂ за 10 % до 2021 година во однос на 2018 година.

Со постигнување на главните цели на овој план за унапредување на велосипедскиот сообраќај ќе се допринесе кон:

- подобрување на квалитетот на животната средина,
- подобрување на здравјето на граѓаните,
- намалување на сообраќајниот метеж и
- зголемување на задоволството на граѓаните во однос на условите за возење велосипед.

ПАТОКАЗ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ

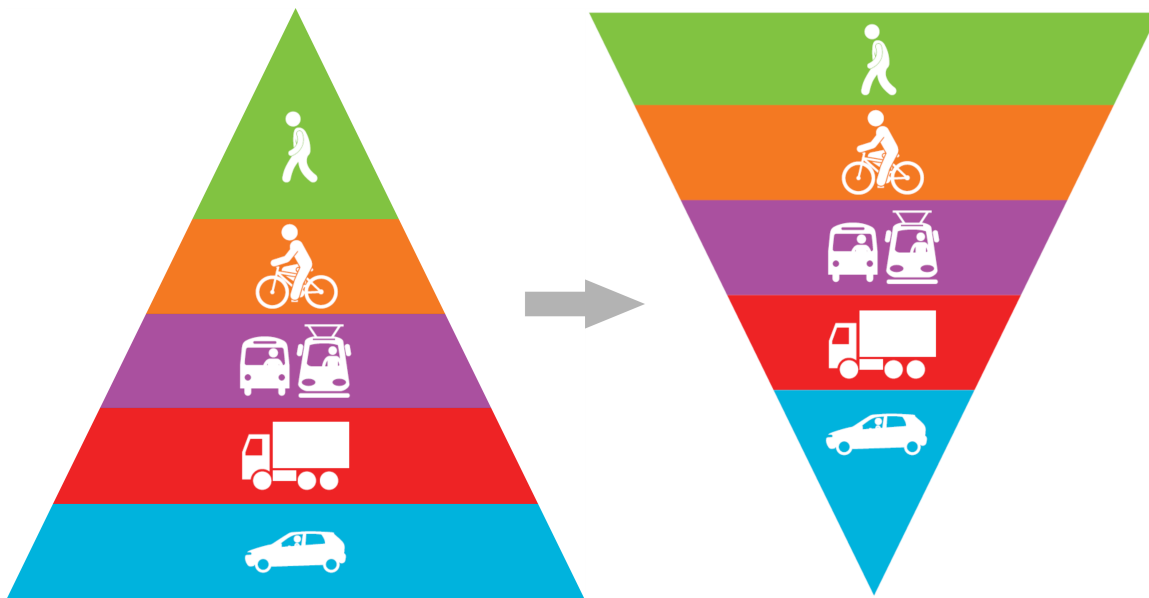
Со овој патоказ за унапредување на велосипедскиот сообраќај се опфатени области кои се насочени кон промена на однесување, создавање на пријателска инфраструктура за возење велосипед, обезбедување на мултимодалност и примена на интелегентни транспортни системи, обезбедување на финансиска поддршка за возење велосипед како и обезбедување на институционална рамка за управување и делување.

ОБЛАСТ 1: ПРОМЕНА НА ОДНЕСУВАЊЕ

Оваа област е фокусирана на промена во културата во сообраќајот и обезбедување на поддршка за искористување на целиот потенцијал за возење велосипед во Скопје. Мерките во оваа област треба да резултираат со обезбедување на поддршка на велосипедскиот сообраќај од локалните власти, информирање и поттикнување на граѓаните да возат велосипед и олеснување на соработката помеѓу велосипедистите и останатите учесници во сообраќајот.

1.1. Поддршка за велосипедскиот сообраќај од локалните власти

- 1.1.1. Обезбедување на буџет за унапредување на велосипедската инфраструктура во Скопје.
- 1.1.2. Усвојување на декларација за хиерархија на учесниците во сообраќајот при сообраќајно и урбанистичко планирање/проектирање со приоритизирање на просторот и потребите на пешаците, велосипедистите и јавниот транспорт за безбедност, погодност и комфорност (Слика 5).

Слика 5: Промена на приоритетот на учесниците во сообраќајот во сообраќајното и урбанистичкото планирање/проектирање

- 1.2. Информирање и поттикнување на граѓаните да возат велосипед
 - 1.2.1. Активно учество во Европската недела на мобилност која се одржува секоја година од 16 – 22 септември.
 - 1.2.2. Иницијатива за одредување на „Ден без автомобили“ на избрана улица од секундарната улична мрежа во Скопје.
 - 1.2.3. Организирање на теоретски и практични обуки за возење велосипед во основните и средните училишта.
 - 1.2.4. Формирање на центар за информирање, едукација и промоција на возење велосипед со полигон за обука за безбедно возење на велосипед.
 - 1.2.5. Изработка на јавно достапна дигитална мапа на велосипедска инфраструктура во Скопје.
 - 1.2.6. Изработка на кампањи, брошури и други промотивни материјали за промоција на велосипедски сообраќај.
 - 1.2.7. Организирање на настани за промоција на возење на велосипед.
- 1.3. Олеснување на соработката помеѓу велосипедистите и останатите учесници во сообраќајот
 - 1.3.1. Воведување на „зона 30“ и „зона на смирен сообраќај“ на улици во надлежност на Град Скопје во зона на образовни установи.
 - 1.3.2. Иницијатива за воведување на велосипедска улица¹³ како вид на инфраструктура за велосипедски сообраќај.
 - 1.3.3. Одвојување на велосипедистите од останатиот сообраќај на улици со голема брзина на возење/проток на сообраќај на моторни возила.
 - 1.3.4. Зајакнување на полициската принуда против незаконското паркирање на површините наменети за одвивање на пешачки и велосипедски сообраќај.
 - 1.3.5. Заштита на површините наменети за одвивање на пешачки и велосипедски сообраќај од незаконско паркирање на истите.

ОБЛАСТ 2: ПРИЈАТЕЛСКА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ВОЗЕЊЕ ВЕЛОСИПЕД

Добрата и квалитетната инфраструктура за велосипедски сообраќај е клучна за зголемување на користењето на велосипедот. Мерките од оваа област треба да резултираат со насоки и стандарди за велосипедска инфраструктура, обезбедување на висококвалитетна, безбедна, комфорна и добро поврзана велосипедска мрежа како и поставување на објекти и опрема за безбедно паркирање на велосипед.

¹³ Велосипедска улица е уредена сообраќајна површина која првенствено е наменета за сообраќај на велосипеди на која брзината на движење на возилата е ограничена на 30 км/час и на која велосипедистите имаат предност пред моторните возила

- 2.1. Планирање, проектирање, изградба и одржување на велосипедска инфраструктура
 - 2.1.1. Учество во подготовка на правилник за планирање, проектирање, изградба и одржување на велосипедската инфраструктура кој ќе се базира на холандските, германските и данските стандарди за велосипедска инфраструктура.
 - 2.1.2. Подготовка на водич за планирање и проектирање на пријателска сообраќајна инфраструктура за возење велосипед во Скопје по примерот на водичот на Копенхаген „Focus on cycling - Copenhagen guideline for the design of road project“.
 - 2.1.3. Подготовка на предлози за изменување/дополнување на закони и подзаконски акти кои се однесуваат на планирање, проектирање, изградба и одржување на велосипедската инфраструктура.
 - 2.1.4. Воведување на обврска за задолжително обезбедување на алтернативни површини за пешачење и возење на велосипед при изведување на градежни работи на пешачки и велосипедски површини.
 - 2.1.5. Редовно одржување на велосипедската инфраструктура.
- 2.2. Развивање на висококвалитетна, безбедна, комфорна и добро поврзана велосипедска мрежа
 - 2.2.1. Мапирање на целокупната велосипедска инфраструктура во Скопје и интегрирање на истата во ГИС на Град Скопје.
 - 2.2.2. Изработка на план за унапредување и проширување на велосипедската мрежа во Скопје за периодот 2020 – 2021 кој ќе опфати:
 - стратешки коридори за возење велосипед и поврзување со европските велосипедски коридори,
 - нови рути и конектори,
 - лоцирање на слаби точки на постојната изградена велосипедска мрежа,
 - пренамена на дел од коловозот во површини за возење на велосипед,
 - примена на „contra-flow“ велосипедска лента на улици со еднонасочен режим на сообраќај,
 - пријателски улици за возење на велосипед („Зона 30“ и „Зона на смирен сообраќај“),
 - интегрирање на патеката по должината на реката Вардар преку рампи и мостови,
 - проширување на постојни велосипедски патеки итн.
- 2.3. Поставување на објекти и опрема за паркирање на велосипеди
 - 2.3.1. Изработка на план за поставување на објекти и опрема за паркирање на велосипеди во Скопје за периодот 2020 – 2021.

- 2.3.2. Поставување на паркиралишта за велосипеди во непосредна близина на автобуските терминали/стојалишта, државни и културни институции, пазари, трговски центри, училишта, студентски домови и други објекти.
- 2.3.3. Иницијатива за воведување на обврска за задолжително обезбедување на простори за паркирање на велосипеди во станбени и деловни објекти.

ОБЛАСТ 3: МУЛТИМОДАЛНОСТ И ИНТЕЛИГЕНТНИ ТРАНСПОРТНИ СИСТЕМИ (ИТС)

Фокус на оваа област е велосипедскиот сообраќај како интегрален дел од мултимодалниот транспортен систем и дигитализацијата во велосипедскиот велосипед. Мерките од оваа област треба да резултираат со интегрирање на велосипедскиот сообраќај во мултимодалниот транспортен систем и примена на интелегентни транспортни системи за возење на велосипед.

- 3.1. Интегрирање на велосипедскиот сообраќај во мултимодалниот транспортен систем
 - 3.1.1. Воведување на велосипедска станица (со услуги за изнајмување, краткотрајно и долготрајно паркирање и поправка на велосипеди) во рамките на транспортниот центар во Скопје.
 - 3.1.2. Интеграција на возењето и споделувањето на велосипед во мултимодалниот транспортен систем преку вклучување на истото во апликации за планирање на патување, системи за прибирање на податоци за сообраќајот итн.
 - 3.1.3. Поттикнување на достава на стока и услуги во последен километар со карго велосипеди.
 - 3.1.4. Воведување на можности за транспорт на велосипед со возилата на операторите за јавен транспорт.
- 3.2. Интелигентни транспортни системи за возење велосипед
 - 3.2.1. Воведување на автоматизиран систем за споделување на велосипеди.
 - 3.2.2. Развивање на мобилна апликација за велосипедски сообраќај во Скопје и поттикнување на велосипедистите за прибирање и споделување на податоци при возење велосипед со цел користење на истите за подобрување на велосипедската инфраструктура во Скопје.
 - 3.2.3. Воведување на опрема за детекција и броење на велосипеди.
 - 3.2.4. Оптимизирање на светлосните сигнали со цел намалување на времето на чекање на велосипедистите и пешаците.

ОБЛАСТ 4: ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ВОЗЕЊЕ ВЕЛОСИПЕД

За постигнување на суштинска промена во користењето на велосипедот во дневните патувања, потребна е и финансиска поддршка за поттикнување на граѓаните за возење велосипед. Фискалната стимулација може да биде моќна алатка за влијание врз

изборот на начинот на транспорт. Мерките од оваа област треба да резултираат со обезбедување на субвенции за возење на велосипед како и обезбедување на пријателски даночен систем за возење на велосипед.

4.1. Субвенции за возење велосипед

- 4.1.1. Субвенции за јавните претпријатија за примена на мерки и активности за унапредување на велосипедскиот сообраќај.
- 4.1.2. Субвенции за набавка на нови велосипеди/електрични велосипеди/опрема за велосипеди.

4.2. Развивање на пријателски даночен систем за возење велосипед

- 4.2.1. Воведување на надоместок за изминат километар на велосипеди и избор на велосипедист на годината.
- 4.2.2. Иницијатива за намалување на ДДВ за продажба на велосипеди и услуги за поправка.

ОБЛАСТ 5: ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА ЗА УПРАВУВАЊЕ И ДЕЛУВАЊЕ

Со цел осигурување дека политиките за велосипедскиот сообраќај се движат во добра насока како и дека истите ќе бидат имплементирани, неопходно е да постои функционален систем за институционално управување и делување. Мерките од оваа област треба да резултираат со обезбедување на тела за промоција на велосипедскиот сообраќај и обезбедување на политики со фокус на возење велосипед.

5.1. Тела за промоција на велосипедскиот сообраќај

- 5.1.1. Одредување на градски координатор за промоција на возење велосипед.
- 5.1.2. Формирање на работна група за унапредување на велосипедскиот сообраќај.
- 5.1.3. Формирање на одделение за планирање на одржлива урбана мобилност во рамките на секторот за сообраќај на Град Скопје.

5.2. Фокус на возење велосипед

- 5.2.1. Интеграција на велосипедскиот сообраќај во политиката за урбан транспорт (план за одржлива урбана мобилност).
- 5.2.2. Интеграција на велосипедскиот сообраќај во просторното и урбаното планирање (Просторен план, Генерален урбанистички план, План за четврт).
- 5.2.3. Урбанистичко и транспортно планирање/проектирање со фокус на возење на велосипед.
- 5.2.4. Ревизија, вреднување и контрола на квалитетот на политиките за велосипедски сообраќај по примерот на „BYPAD“.

- 5.2.5. Прибирање на податоци за патувања со велосипед преку редовни мерења и анкети.
- 5.3. Соработка со засегнати страни
 - 5.3.1. Организирање на работилници помеѓу претставници на Градот Скопје и општините во Градот Скопје со цел запознавање со активности, размена на искуства и знаења за велосипедскиот сообраќај.
 - 5.3.2. Инволвирање на граѓани и засегнати страни во процесот на одредување на приоритетите за велосипедски сообраќај.
 - 5.3.3. Соработка со општествено одговорни компании кои сакаат да допринесат во подобрувањето на велосипедската инфраструктура.
 - 5.3.4. Членување во мрежата на градови за возење велосипед при Европската велосипедска федерација и редовно учество на настани и конференции кои се однесуваат или се поврзани со велосипедски сообраќај.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА, МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ

Со цел да се осигура имплементација на сите мерки кои се предвидени во овој план изработен е акциски план во којшто за секоја мерка е дефинирано: одговорен за реализација, врска со целите на планот, период на имплементација, извор на финансирање и индикатор за спроведување на мерката. Акцискиот план е даден во прилог на овој план (Прилог 1).

Мониторингот и евалуацијата на планот ќе врши преку координативно тело кое ќе се состои од координатор и 5 (пет) члена. Секој од членовите ќе биде задолжен за следење и евалуација на имплементацијата на мерките во една од областите. Координативното тело за мониторинг и евалуација на планот на секои три месеци ќе изработува извештај за напредокот во имплементацијата на секоја од мерките во планот и истиот ќе го доставува до Градоначалникот на Град Скопје и Советот на Град Скопје.

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1:

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА МЕРКИТЕ ОД ПЛАНОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ
НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ СООБРАЌАЈ ВО СКОПЈЕ

ОБЛАСТ 1: ПРОМЕНА НА ОДНЕСУВАЊЕ

Р.Б	Мерка	Одговорен за спроведување	Врска со целите на планот	Период на имплементација	Извор на финансирање	Индикатори
1.1	Поддршка на велосипедскиот сообраќај од локалните власти					
1.1.1	Обезбедување на буџет за унапредување на велосипедската инфраструктура во Скопје	Градоначалник на Град Скопје	Зголемување на велосипедската мрежа	2019, 2020 и 2021	Не применливо	Посебна ставка во Буџет на Град Скопје за изградба, реконструкција и одржување на велосипедска инфраструктура
1.1.2	Усвојување на декларација за хиерархија на учесниците во сообраќајот при сообраќајно и урбанистичко планирање/проектирање со приоритизирање на просторот и потребите на пешаците, велосипедистите и јавниот транспорт за безбедност, погодност и комфорност	Градоначалник на Град Скопје	Зголемување на велосипедската мрежа Зголемување на патувањата со велосипед	2019	Не применливо	Потпишана декларација за хиерархијата на учесниците во сообраќајот од страна на Градоначалникот на Град Скопје и другите Градоначалниците на Општините во Град Скопје
1.2	Информирање и поттикнување на граѓаните да возат велосипед					
1.2.1	Активно учество во Европската недела на мобилност која се одржува секоја година од 16 – 22 септември	Администрација на Град Скопје – Сектор за заштита на животната средина	Зголемување на патувањата со велосипед	2019, 2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Организирана Европска недела на мобилност

1.2.2	Иницијатива за одредување на Ден без автомобили на избрана улица од секундарната улична мрежа во Скопје	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Намалување на уделот од сообраќајот во емисиите на CO2 Зголемување на патувањата со велосипед	2019	Буџет на Град Скопје	Решение за измена на режимот на сообраќај избрана улица за ограничување на движењето на моторните возила во избран ден од неделата
1.2.3	Организирање на теоретски и практични обуки за возење велосипед во основните и средните училишта	Администрација на Град Скопје – Сектор за јавни дејности	Зголемување на патувањата со велосипед Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2019, 2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Спроведени теоретски и практични обуки за учениците од основни и средни училишта за безбедно возење на велосипед
1.2.4	Формирање на центар за информирање, едукација и промоција на возење велосипед со полигон за обука за безбедно возење на велосипед	Администрација на Град Скопје – Сектор за меѓународна соработка и соработка со НВО	Зголемување на патувањата со велосипед Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2020	Буџет на Град Скопје	Формиран центар за информирање, едукација и промоција на возење велосипед со полигон за обука за безбедно возење на велосипед
1.2.5	Изработка на јавно достапна	Администрација	Зголемување на	2020	Буџет на Град	Достапна дигитална

	дигитална мапа на велосипедска инфраструктура во Скопје	на Град Скопје – Сектор за информатички технологии и модернизација	патувањата со велосипед		Скопје	интерактивна мапа на велосипедска инфраструктура
1.2.6	Изработка на кампањи, брошури и други промотивни материјали за промоција на велосипедски сообраќај	Администрација на Град Скопје – Сектор за поддршка на Градоначалникот - Одделение за односи со јавност	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Буџет на Град Скопје	Спроведена кампања со брошури и други промотивни материјали за промоција на велосипедски сообраќај
1.2.7	Организирање на настани за промоција на возење на велосипед	Администрација на Град Скопје – Сектор за меѓународна соработка и соработка со НВО	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Буџет на Град Скопје	Организирана конференција на тема унапредување на велосипедски сообраќај
1.3	Олеснување на соработката помеѓу велосипедистите и останатите учесници во сообраќајот					
1.3.1	Воведување на „зона 30“ или „зона на смирен сообраќај“ на улици во надлежност на Град Скопје во зона на образовни установи	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2019	Буџет на Град Скопје	Воведена „зона 30“ или „зона на смирен сообраќај“ на улици во надлежност на Град Скопје во зона на сите образовни установи
1.3.2	Иницијатива за воведување на велосипедска улица како вид на	Администрација на Град Скопје –	Зголемување на патувањата со	2019	Не применливо	Доставена иницијатива до

	инфраструктура за велосипедски сообраќај	Сектор за сообраќај	велосипед Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти			Министерство за транспорт и врски за воведување на велосипедска улица како вид на инфраструктура за велосипедски сообраќај
1.3.3	Одвојување на велосипедистите од останатиот сообраќај на улици со голема брзина на возење/проток на сообраќај на моторни возила	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2020	Буџет на Град Скопје	Зголемена должина на одвоени велосипедски површини.
1.3.4	Зајакнување на полициската принуда против незаконското паркирање на површините наменети за одвивање на пешачки и велосипедски сообраќај	Администрација на Град Скопје – Сектор за инспекциски надзор и СВР Скопје	Зголемување на патувањата со велосипед Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2019, 2020 и 2021	Не применливо	Број на изречени казни за непрописно паркирање
1.3.5	Заштита на површините наменети за одвивање на пешачки и велосипедски сообраќај од незаконско паркирање на истите	Администрација на Град Скопје – Сектор за планирање и уредување на	Зголемување на патувањата со велосипед Намалување на бројот на	2019, 2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Должина на заштитена површина за пешачки и велосипедски

		просторот	сообраќајни незгоди со смртни последници во кои се инволвирани велосипедисти			сообраќај односно спречено илегално паркирање
--	--	-----------	--	--	--	---

ОБЛАСТ 2: ПРИЈАТЕЛСКА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ВОЗЕЊЕ ВЕЛОСИПЕД

Р.Б	Мерка	Одговорен за спроведување	Врска со целите на планот	Период на имплементација	Извор на финансирање	Индикатори
2.1	Планирање, проектирање, изградба и одржување на велосипедска инфраструктура					
2.1.1	Учество во подготовка на правилник за планирање, проектирање, изградба и одржување на велосипедската инфраструктура.	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на велосипедската мрежа Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последници во кои се инволвирани велосипедисти	2020	Не применливо	Подготвен на предлог правилник за велосипедска инфраструктура и доставен до Министерство за транспорт и врски
2.1.2	Подготовка на водич за планирање и проектирање на пријателска сообраќајна инфраструктура за возење велосипед во Скопје	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на велосипедската мрежа Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последници во кои се инволвирани	2020	Не применливо	Усвоен водич за планирање и проектирање на пријателска сообраќајна инфраструктура за возење велосипед во Скопје

			велосипедисти			
2.1.3	Подготовка на предлози за изменување/дополнување на закони и подзаконски акти во кои однесуваат на планирање, проектирање, изградба и одржување на велосипедската инфраструктура	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на велосипедската мрежа Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2020	Не применливо	Подготвени предлози за измена на закони и подзаконски акти кои се однесуваат на велосипедска инфраструктура и доставени до Министерство за транспорт и врски
2.1.4	Воведување на обврска за задолжително обезбедување на алтернативни површини за пешачење и возење на велосипед при изведување на градежни работи на пешачки и велосипедски површини	Администрација на Град Скопје – Сектор за планирање и уредување на просторот	Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2019	Не применливо	Воведена обврска во дозволата за поставување на инсталации во трупот на патот за задолжително обезбедување на алтернативни патеки
2.1.5	Редовно одржување на велосипедската инфраструктура	Администрација на Град Скопје – Сектор за планирање и уредување на просторот	Зголемување на патувањата со велосипед	2019, 2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Должина на велосипедски патеки на кои е спроведено редовно одржување
2.2	Развивање на безбедна, комфорна и добро поврзана велосипедска мрежа					
2.2.1	Мапирање на целокупната велосипедска инфраструктура во	Администрација на Град Скопје –	Зголемување на велосипедската	2019	Не применливо	Извршено мапирање на

	Скопје и интегрирање на истата во ГИС на Град Скопје	Сектор за информатички технологии и модернизација	мрежа			целокупната велосипедска инфраструктура во Скопје и интегрирање на истата во ГИС на Град Скопје
2.2.2	Изработка на план за унапредување и проширување на велосипедската мрежа во Скопје за периодот 2020 – 2021	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на велосипедската мрежа	2019	Не применливо	Усвоен план за унапредување на велосипедската мрежа во Скопје за период 2020 - 2021
2.3	Поставување на објекти и опрема за паркирање на велосипеди					
2.3.1	Изработка на план за поставување на објекти и опрема за паркирање на велосипеди во Скопје за периодот 2020 – 2021	Администрација на Град Скопје – Сектор за планирање и уредување на просторот	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Не применливо	Усвоен план за поставување на објекти и опрема за паркирање на велосипеди во Скопје за период 2020 - 2021
2.3.2	Поставување на паркиралишта за велосипеди во непосредна близина на автобуските терминали/стојалишта, државни и културни институции, пазари, трговски центри, училишта, студентски домови и други објекти	Администрација на Град Скопје – Сектор за планирање и уредување на просторот	Зголемување на патувањата со велосипед	2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Поставени паркиралишта за велосипеди во непосредна близина на автобуските терминали/стојалишта, државни и културни институции, пазари,

						трговски центри, училишта, студентски домови и други објекти
2.3.3	Иницијатива за воведување на обврска за задолжително обезбедување на простори за паркирање на велосипеди во станбени и деловни објекти	Администрација на Град Скопје – Сектор за планирање и уредување на просторот	Зголемување на патувањата со велосипед	2019	Не применливо	Доставена иницијатива до Министерство за транспорт и врски за воведување на обврска за задолжително обезбедување на простори за паркирање на велосипеди во станбени и деловни објекти

ОБЛАСТ 3: МУЛТИМОДАЛНОСТ И ИНТЕЛИГЕНТНИ ТРАНСПОРТНИ СИСТЕМИ (ИТС)

Р.Б	Мерка	Одговорен за спроведување	Врска со целите на планот	Период на имплементација	Извор на финансирање	Индикатори
3.1	Интегрирање на велосипедскиот сообраќај во мултимодалниот транспортен систем					
3.1.1	Воведување на велосипедска станица (со услуги за изнајмување, краткотрајно и долготрајно паркирање и поправка на велосипеди) во рамките на транспортниот центар во Скопје	Администрација на Град Скопје – Сектор за планирање и уредување на просторот	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Буџет на Град Скопје	Воведена велосипедска станица во рамките на транспортниот центар

3.1.2	Интеграција на возењето и споделувањето на велосипед во мултимодалниот транспортен систем преку вклучување на истото во апликации за планирање на патување, системи за прибирање на податоци за сообраќајот итн.	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на патувањата со велосипед	2021	Буџет на Град Скопје	Интегриран велосипедски сообраќај во планерот на патувања на ЈСП „Скопје“ и во системот за прибирање на податоци за сообраќајот.
3.1.3	Поттикнување на достава на стока и услуги во последен километар со карго велосипеди	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на патувањата со велосипед	2021	Не применливо	Изменување и дополнување на одлуката за доставување на стока со услови за доставување на стока со карго велосипеди
3.1.4	Воведување на можности за транспорт на велосипед со возилата на операторите за јавен транспорт	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Буџет на ЈСП „Скопје“	Обезбеден простор за транспорт на велосипед со возила за јавен превоз и брендирање на истите со пиктограм на велосипед
3.2	Интелигентни транспортни системи за возење велосипед					
3.2.1	Воведување на автоматизиран систем за споделување на велосипеди	Администрација на Град Скопје – Сектор за	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Буџет на Град Скопје	Воведен систем за автоматизирано споделување на

		сообраќај				велосипеди
3.2.2	Развивање на мобилна апликација за велосипедски сообраќај во Скопје и поттикнување на велосипедистите за прибирање и споделување на податоци при возење велосипед со цел користење на истите за подобрување на велосипедската инфраструктура во Скопје	Администрација на Град Скопје – Сектор за информатички технологии и модернизација	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Буџет на Град Скопје	Развиена мобилна апликација за велосипедски сообраќај во Скопје
3.2.3	Воведување на опрема за детекција и броење на велосипеди	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Буџет на Град Скопје	Поставена опрема за детекција и броење на велосипеди
3.2.4	Оптимизирање на светлосните сигнали со цел намалување на времето на чекање на велосипедистите и пешаците	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на патувањата со велосипед	2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Оптимизирани светлосни сигнали по должина на главните велосипедски рути со цел помало чекање на велосипедистите и пешаците

ОБЛАСТ 4: ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ВОЗЕЊЕ НА ВЕЛОСИПЕД

Р.Б	Мерка	Одговорен за спроведување	Врска со целите на планот	Период на имплементација	Извор на финансирање	Индикатори
4.1	Субвенции за возење велосипед					
4.1.1	Субвенции за јавните претпријатија	Администрација	Зголемување на	2019, 2020 и	Буџет на Град	Предвидени

	за примена на мерки активности за унапредување на велосипедскиот сообраќај	на Град Скопје – Сектор за сообраќај	патувањата со велосипед	2021	Скопје	субвенции за јавните претпријатија за мерки и активности за унапредување на велосипедскиот сообраќај во Буџетот на Град Скопје
4.1.2	Субвенции за набавка на нови велосипеди/електрични велосипеди/опрема за велосипеди	Администрација на Град Скопје – Сектор за заштита на животната средина	Зголемување на патувањата со велосипед	2019, 2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Предвидени субвенции за набавка на нови велосипеди/електрични велосипеди/ опрема за велосипеди во Буџетот на Град Скопје
4.2	Развивање на пријателски даночен систем за возење велосипед					
4.2.1	Воведување на надоместок за изминат километар на велосипеди и избор на велосипедист на годината	Администрација на Град Скопје – Сектор за заштита на животната средина	Зголемување на патувањата со велосипед	2020	Буџет на Град Скопје	Воведена шема за надоместок за изминат километар со велосипед и избран велосипедист на годината
4.2.2	Иницијатива за намалување на ДДВ за продажба на велосипеди и услуги за поправка	Градоначалник на Град Скопје	Зголемување на патувањата со велосипед	2019	Не применливо	Доставување на иницијатива до Министерство за финансии за

						намалување на ДДВ за продажба на велосипеди и услуги за поправка на велосипеди
--	--	--	--	--	--	--

ОБЛАСТ 5: ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА ЗА УПРАВУВАЊЕ И ДЕЛУВАЊЕ

Р.Б	Мерка	Одговорен за спроведување	Врска со целите на планот	Период на имплементација	Извор на финансирање	Индикатори
5.1	Тела за промоција на велосипедскиот сообраќај					
5.1.3	Одредување на градски координатор за промоција на возење велосипед	Градоначалник на Град Скопје	Зголемување на патувањата со велосипед Зголемување на велосипедската мрежа	2019	Не применливо	Одреден градски координатор за промоција на возење велосипед
5.1.2	Формирање на работна група за унапредување на велосипедскиот сообраќај	Градоначалник на Град Скопје	Зголемување на патувањата со велосипед Зголемување на велосипедската мрежа	2019	Не применливо	Формирана работна група за унапредување на велосипедскиот сообраќај
5.1.3	Формирање на одделение за планирање на одржлива урбана мобилност во рамките на секторот за сообраќај на Град Скопје	Секретар на Град Скопје	Зголемување на патувањата со велосипед Зголемување на велосипедската мрежа	2019	Не применливо	Формирано одделение за планирање на одржлива урбана мобилност

5.2 Фокус на возење велосипед						
5.2.1	Интеграција на велосипедскиот сообраќај во политиката за урбан транспорт (план за одржлива урбана мобилност)	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на велосипедската мрежа	2021	Министерство за транспорт и врски и ИПА програма	Интегриран велосипедски сообраќај во политиката за урбан транспорт преку планот за одржлива урбана мобилност
5.2.2	Интеграција на велосипедскиот сообраќај во просторното и урбаното планирање (Просторен план, Генерален урбанистички план, План за четврт)	Администрација на Град Скопје – Сектор за планирање и уредување на просторот	Зголемување на велосипедската мрежа	2021	Буџет на Град Скопје	Интегрирана велосипедска инфраструктура во ГУП за Скопје и во плановите за четврти
5.2.3	Урбанистичко и транспортно планирање/проектирање со фокус на возење на велосипед	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на велосипедската мрежа Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2019	Не применливо	Обезбедени површини за велосипедски сообраќај при урбанистичко и сообраќајно планирање/проектирање
5.2.4	Ревизија, вреднување и контрола на квалитетот на политиките за велосипедски сообраќај по примерот на „BYPAD“	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на патувањата со велосипед Зголемување на велосипедската	2019	Буџет на Град Скопје	Спроведена ревизија, вреднување и контрола на квалитетот на

			мрежа Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последници во кои се инволвирани велосипедисти			политиките за велосипедски сообраќај по примерот на „ВУРАД“
5.2.5	Прибирање на податоци за патувања со велосипед преку редовни мерења и анкети	Администрација на Град Скопје – Сектор за поддршка на Градоначалникот - Одделение за односи со јавност	Зголемување на велосипедската мрежа	2019, 2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Спроведена анкета за карактеристиките на патувањата со велосипед
5.3	Соработка со засегнати страни					
5.3.1	Организирање на работилници помеѓу претставници на Градот Скопје и општините во Градот Скопје со цел запознавање со активности, размена на искуства и знаења за велосипедскиот сообраќај	Администрација на Град Скопје – Сектор за сообраќај	Зголемување на велосипедската мрежа	2020, 2021	Буџет на Град Скопје	Организирана годишна работилница за размена на искуства и знаења за велосипедскиот сообраќај
5.3.2	Инволвирање на граѓани и засегнати страни во процесот на одредување на приоритетите за велосипедски сообраќај	Администрација на Град Скопје – Сектор за поддршка на Градоначалникот - Одделение за	Зголемување на патувањата со велосипед	2019, 2020 и 2021	Не применливо	Спроведени консултации со граѓаните и засегнатите страни при одредување на приоритети за

		односи со јавност				велосипедски сообраќај
5.3.3	Соработка со општествено одговорни компании кои сакаат да допринесат во подобрувањето на велосипедската инфраструктура	Администрација на Град Скопје – Сектор за поддршка на Градоначалникот	Зголемување на велосипедската мрежа	2019, 2020 и 2021	Не применливо	Склучени меморандуми за соработка или договори за донација со општествено одговорни компании
5.3.4	Членување во мрежата на градови за возење велосипед при Европската велосипедска федерација и редовно учество на настани и конференции кои се однесуваат или се поврзани со велосипедски сообраќај	Администрација на Град Скопје – Сектор за меѓународна соработка и соработка со НВО	Зголемување на велосипедската мрежа Намалување на бројот на сообраќајни незгоди со смртни последици во кои се инволвирани велосипедисти	2019, 2020 и 2021	Буџет на Град Скопје	Член на мрежата на градови за возење на велосипед при европската и редовно учество на годишниот состанок и „velo-city“ конференцијата

